

Estalinisme

Agustín Guillamón

(publicat en CGT-Catalunya, nº 176)

AHIR

L'estalinisme fou una ideologia totalitària, fonamentada en el culte a Stalin, que utilitzava un llenguatge marxista, i es reclamava (i legitimava) com a continuïtat de les tesis de Marx, Engels i Lenin.

A la mort de Stalin, els dirigents de l'Estat soviètic i del Partit Comunista de la Unió Soviètica (PCUS), varen criticar les “desviacions” provocades pel culte a la personalitat de Stalin. La tornada a una direcció col·lectiva del PCUS i de l'URSS era suficient (el 1956) per resoldre els errors més greus del despotisme de Stalin, denunciats per Kruschov en el XX Congrés del PCUS. Als hereus de Stalin els hi era suficient, en els anys cinquanta, dir-ne que havien introduït els principis democràtics en la direcció col·lectiva del PCUS per declarar que tot estava arreglat. Per a ells, Stalin fou un fenomen monstruós, però ACCIDENTAL, i en tot cas les manifestacions perverses del sistema estalinista, degudes al culte a la personalitat, es difuminaven i empetitien enfront els “**gloriosos èxits**” del sistema soviètic. Els errors i horrors de Stalin es limitaven, segons els hereus i successors estalinistes, al període que anava des de principis dels anys trenta fins a la seva mort el 1953. Aquesta fou l'explicació dels estalinistes sense Stalin, que a ningú va convèncer, però que va servir a tots per tirar les culpes d'un règim totalitari, antiproletari i opressor a un sol individu, i enterrar tot el període estalinista sota el pany de l'oblit, l'amnèsia i els palimpsestos, això és, de la continua “correcció” oportunista de la història.

Les característiques de la contrarevolució estalinista foren:

- 1.- Terrorisme polític imparabile, omnipresent i gairebé omnipotent.
- 2.- Imprescindible falsificació de la seva pròpia naturalesa contrarevolucionària, i de la naturalesa dels seus enemics, especialment dels revolucionaris.
- 3.- Explotació dels treballadors mitjançant un capitalisme d'Estat, dirigit pel Partit-Estat, que va militaritzar el treball i va aplicar el terrorisme estatal a la vida quotidiana.

L'aïllament de la revolució russa, unit a las catàstrofes de la guerra civil, el caos econòmic, la misèria i la gana, varen eixamplar els terribles errors dels bolxevics, entre els que destacaven la identificació entre Partit i Estat, que varen conduir al triomf inevitable de la contrarevolució estalinista, des del propi partit bolxevic que havia impulsat la revolució soviètica d'Octubre de 1917.

La contrarevolució estalinista fou doncs de caràcter polític, va destruir tota oposició política i ideològica, va reprimir durament moviments i grups proletaris, indubtablement revolucionaris, i va perseguir fins a l'extermini físic als que varen manifestar la més mínima dissidència, ja foren dintre o fora del partit únic bolxevic.

La contrarevolució va conquerir el monopoli del poder pel propi partit bolxevic, es va afermar en les mesures de nacionalització i concentració econòmica estatal (**capitalisme d'Estat**) i en la transformació del Partit bolxevic en un Partit-Estat, dirigit pel comitè central d'un partit únic, sotmès a la tirania del seu secretari general i pare de la pàtria.

L'encertada crítica anarquista al leninisme i al estalinisme es troba en la teoria i la pràctica dels anarquistes i anarcosindicalistes espanyols dels anys trenta, que varen

denunciar d'arrel les concepcions i derives totalitàries de la revolució russa. La insurrecció proletària de maig de 1937 fou el primer aixecament obrer contra els estalinistes (i el govern de la Generalitat). Alguns teòrics marxistes també varen criticar el leninisme i l'estalinisme des dels seus orígens, fonamentalment des del consellisme: Gorter, Pannekoek, Korsch, o des de la ruptura amb el trotskisme, com ara Munis.

El moviment trotskista va ser incapaç de fer una crítica pregonada del estalinisme com a fenomen històric que, tot identificant Partit i Estat, establia una fèrria dictadura i explotava brutalment els treballadors, parlant de la URSS com d'un "Estat obrer degenerat". Els trotskistes van ser estalinistes fallits, dividits en nombroses sectes a quina més exòtica, fonamentades totes en el foll criteri de que l'únic problema real de la humanitat era el de trobar una bona direcció del partit leninista, que no traís.

L'any 1956 els tancs russos varen aixafar la sublevació dels treballadors hongaresos, el 1968 la del poble txecoslovac. En cadascuna d'aquestes ocasions els intel·lectuals burgesos renegaven del seu passat estalinista. L'endarreriment econòmic del capitalisme de l'Estat soviètic, les tímides reformes polítiques, les aspiracions nacionalistes i la tirania exercida pel partit únic sobre la vida militaritzada dels treballadors varen produir entre 1989 i 1992 la caiguda del sistema estalinista en tota Europa, el que va provocar la desaparició de la Unió Soviètica, substituïda per una multitud de nous estats. **No va haver-hi mai un pas del comunisme al capitalisme**, perquè a la Unió Soviètica i altres països estalinistes no havia existit mai una societat o economia autènticament socialitzada. Només es va produir una modernització del caduc i obsolet "capitalisme d'Estat", que va adoptar sense gaire dificultats les formes polítiques i econòmiques del capitalisme "de mercat" occidental, tot convertint en multimilionaris els vells buròcrates i els amos de l'aparell estatal i del partit únic.

Durant la Guerra civil espanyola el Partit Comunista d'Espanya (PCE) i el Partit Socialista Unificat de Catalunya (PSUC) van ser el partit de la contrarevolució, tot defensant un Estat fort capaç de guanyar la guerra a Franco per damunt de qualsevol objectiu revolucionari que pogués trencar la sagrada unitat antifeixista.

A les acaballes de l'Espanya franquista els estalinistes del PCE i del PSUC van ser l'organització més forta de l'antifranquisme, i amb la seva política de reconciliació nacional van aconseguir un pacte social i polític calamitosos per a la classe obrera, l'anomenada Transició/Transacció, que va amnistiar tots els crims de la dictadura feixista i va permetre la continuïtat dels poders fàctics i financers. Durant els anys vuitanta i noranta tots els partits estalinistes van desaparèixer en el no-res o es van amagar sota sigles vergonyoses dels seus avant-passats estalinistes: Iniciativa per Catalunya, Esquerra Unida, Alternativa-Verds, PSUC-viu, etcètera.

AVUI

Avui, excepció feta de Corea del Nord, Cuba i Xina, no hi ha països estalinistes, o dit amb més exactitud, tots els antics estalinistes s'anomenen a si mateixos socialdemòcrates, o leninistes, o frontpopulistes o bolivarians, o de qualsevol altra forma que els permeti amagar-se'n. Fa lleig dir-se estalinista, sinònim de totalitari.

Malgrat el caràcter estalinista, comú a tots aquests règims, és evident que n'hi ha unes diferències abismals entre la tirania coreana, la transició cubana i la tecnocràcia xinesa del Partit-Estat.

Aquells que avui es diuen socialdemòcrates opten per la via reformista i gradual del capitalisme i pretenen ser, com els progress del PSOE, els millors gestors del capitalisme. Els que es diuen leninistes (avui amables, demà totalitaris) són pels partits

de caire substitutiu i per una mena de despotisme il·lustrat d'uns pocs il·luminats, que casa molt bé amb la classe mitjana desamparada pel desaparegut Estat del Benestar.

El partit *Podemos/Podem* és l'exemple més destacat que tenim a l'aigüera. Des del moviment dels Indignats, propi d'una classe mitjana estafada i cargolada de patiments per la crisi, han derivat cap a un partit estalinista que ha arraconat ràpidament al minoritari sector assembleari. Aquests nous estalinistes, amb dosis molt fortes de aventurisme, populisme, patriotisme, autoritarisme i demagògia, ho confien tot en l'Estat, considerat como un pare benivolent que vetlla pel benestar dels seus fills/ciutadans, en contra dels interessos del capital internacional i dels mercats financers i especulatius. Són favorables a una mena de capitalisme d'Estat, ja inviabile i fracassat, com el que va existir als països "socialistes" de l'Est d'Europa després de la Segona guerra mundial o l'actual model populista bolivià-venecolà.

Avui la seva tasca és la de desviar les lluites dels carrers i places dels nostres barris cap a les urnes electorals. Són un partit fonamental pel parlamentarisme. Davant del desprestigi i podriment del fins ara partit únic del capital financer i mafiós, el PP-PSOE, sembla ser que per a molts són un miratge en el desert que preserva les il·lusions democràtiques del sistema. Perquè l'estalinisme sempre ha estat el partit de la contrarevolució: el 1936, el 1976, ara i demà.

Aquests nous estalinistes, tecnificats i modernitzats per l'ús d'un llenguatge tan buit como radical, es presenten com el nou recanvi del partit únic. Tanmateix són la seva continuïtat més fidel i la millor aposta del sistema per sobreviure's. Les seves solucions passen per convertir el capitalisme liberal en un capitalisme d'Estat. Són el carreró sense sortida de la classe mitjana, que duu a la catàstrofe econòmica més immediata. Mai ofereixen la via revolucionària de sortida del sistema capitalista. Són la vàlvula de seguretat de l'olla a pressió de la lluita de classes. Són l'esquerra del capital: la resurrecció del PSUC.

Tot per l'Estat i per la pàtria-paradís, encara que tot el que facin no sigui altra cosa que obeir als que sempre han grapat la plusvàlua sense límits ni fronteres. Són la darrera, ferotge i eficaç barricada del capital i de l'Estat davant els aldarulls i el profund descontentament popular enfrontat a la permanent crisi d'un capitalisme obsolet. Després d'ells només queda la revolta, i ho saben i en són conscients...

Edició responsabilitat d'

Per a contactar amb Alejandría Proletaria: germinal_1917@yahoo.es

Visita la nostra pàgina: <http://grupgerminal.org/?q=node/517>